

ສຳມະນາອອນລາຍສາກົນກ່ຽວກັບການລ້ຽງສັດຄັ້ງທີ 2
The 2nd International Online Seminar on Livestock
ທີ່ຄະນະກະສេດສາດ, ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ, ວັນທີ 21/12/2020

ກະສະດສາດນາຍົງ

ສະພາບການຜະລິດຫມູ ແລະ ແຫລ່ງວັດຖຸດິບອາຫານທ້ອງຖິ່ນໃນ ສປປ ລາວ

Status of Pig Production and Feed Resources in Laos

ອ.ຈ. ປອ ບຸນເລີດ ສີວິໄລ
Dr. Bounlerth Sivilai

서울대학교 통일평화연구원
The Institute for Peace and Unification Studies
Seoul National University

ພາກວິຊາລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງ
ຄະນະກະສະດສາດ, ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ
lerth_si@yahoo.com

ເນື້ອໃນການນຳສະເໜີ

- 1 ສະພາບການລ້ຽງໝູໃນ ສປປ ລາວ
- 2 ການຜະລິດ ແລະ ການສະໜອງອາຫານໝູ
- 3 ສິ່ງທ້າທາຍ, ບັນຫາ ແລະ ໂອກາດໃນການຜະລິດໝູ
- 4 ການຄົ້ນຄວ້າວັດຖຸດິບອາຫານທ້ອງຖິ່ນເປັນອາຫານໝູພື້ນເມືອງ (ໝູລາດ)

1. ສະພາບການລ້ຽງໝູໃນ ສປປ ລາວ

ບົດບາດສໍາຄັນຂອງການລ້ຽງໝູ

- ການລ້ຽງໝູ ແມ່ນມີບົດບາດສໍາຄັນ: ເປັນແຫຼ່ງຄໍ້າປະກັນສະບຽງອາຫານ ແລະ ເປັນລາຍຮັບຂອງຜູ້ລ້ຽງໝູໄດ້ເຖິງ 50%

- ການລ້ຽງໝູໃນ ສປປ ລາວ:

- ການຜະລິດໝູເປັນຟາມຂະໜາດໃຫຍ່ເປັນເສດຖະກິດ (ໃຊ້ເຕັກນິກ-ການຈັດການ) ແມ່ນມີນ້ອຍກວມເອົາ 25-30%
- ການລ້ຽງຂະໜາດນ້ອຍ ຫລື ແບບຄອບຄົວ ເພື່ອສ້າງລາຍຮັບ ແລະ ບໍລິໂພກໃນງານປະເພນີກວມເອົາ 70-75%

- ອາຫານທີ່ນໍາໃຊ້ລ້ຽງໝູ:

- ການລ້ຽງເປັນຟາມ ແມ່ນໃຊ້ອາຫານສໍາເລັດຮູບຂອງບໍລິສັດຜະລິດຫົວອາຫານຕາມເຕັກນິກ
- ການລ້ຽງໝູແບບຄອບຄົວຊາວຊົນນະບົດ ແມ່ນໃຊ້ອາຫານປະສົມເອງ ແລະ ນໍາໃຊ້ວັດຖຸດິບທ້ອງຖິ່ນເປັນຫລັກ

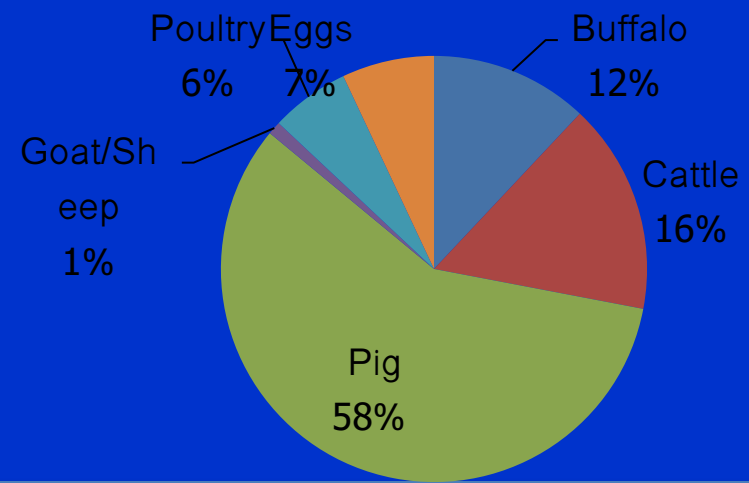

ປະຊາກອນໝູ ແລະ ຟາມລ້ຽງໝູໃນ ສປປ ລາວ

- ຈຳນວນໝູທັງໝົດໃນທົ່ວປະເທດ 4.1 ລ້ານ ໂຕ
 - 75-80% ແມ່ນການລ້ຽງແບບຟາມປະຊາຊົນ ແລະ ຮູບແບບຊາວກະສິກອນ (2.9 ລ້ານໂຕ)
 - 20-25% ແມ່ນການລ້ຽງເປັນຟາມໝູເສດຖະກິດ-ການຄ້າ (359.6 ພັນໂຕ)
- ຈຳນວນຟາມໝູໃນ ສປປ ລາວ
 - ຟາມໝູຊື້ນຈຳນວນ 667 ຟາມ (ຈຳນວນໝູເທົ່າກັບ 359,612 ໂຕ)
 - ຟາມລ້ຽງໝູພໍ່ແມ່ພັນ 41 ຟາມ (23,200 ໂຕ, ຜະລິດໝູນ້ອຍໄດ້ 415,000 ໂຕ, ພໍ່ພັນ 1,400 ໂຕ)
- ການລ້ຽງໝູ ກວມເອົາ 85% ແມ່ນເປັນແນວພັນພື້ນເມືອງ “native pig breeds”

ຜົນຜະລິດ ແລະ ການບໍລິໂພກຊີ້ນໝູ

- ອັດຕາການບໍລິໂພກຊີ້ນໝູ 16.2 ກິໂລ/ຄົນ/ປີ

ແຂວງ	ການບໍລິໂພກຊີ້ນໝູ (Kg/ປີ)					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
ພາກເໜືອ	162,413	56,051	243,003	316,842	346,316	351,577
ພາກກາງ	139,164	156,642	247,274	349,975	149,335	152,857
ພາກໃຕ້	328,225	25,046	376,417	213,304	123,050	129,252
ລວມທັງໝົດ	629,802	237,739	866,694	880,121	618,701	633,686

2. ການຜະລິດ ແລະ ການສະໜອງອາຫານໝູ

ລາຍການ	2017	2018	2019	2020
ການຜະລິດອາຫານໝູ (ໂຕນ)	102,282	102,203	115,155	124,976
ຄວາມຕ້ອງການອາຫານ (ໂຕນ)	298,716	304,690	310,780	367,000

- ການຜະລິດອາຫານໝູສະໜອງໃຫ້ຟາມ ແລະ ຕະຫລາດແມ່ນ 30-40% ແລະ ນຳເຂົ້າຈາກຕ່າງປະເທດເປັນສ່ວນໃຫຍ່
- ມີຂໍ້ຈຳກັດດ້ານວັດຖຸດິບອາຫານໝູ ເພື່ອປ້ອນໂຮງງານຜະລິດອາຫານເຊັ່ນ: ສາລີ, ເຂົ້າປ່ຽນ, ຫົວມັນຕົ້ນ, ເມັດຖົ່ວ, ປາປິ່ນ, ກະດູກປິ່ນ ແລະ ວັດຖຸດິບອື່ນໆ
- ການລົງທຶນຊື້ອາຫານແມ່ນ 80% ຈຶ່ງມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ໂອກາດຂາດທຶນ

ລະບົບການຜະລິດໝູໃນ ສປປ ລາວ

ລະບົບການລ້ຽງໝູເປັນ ການຄ້າ

- ລົງທຶນສູງ, ໃຊ້ລະບົບເທັກໂນໂລຊີທັນສະໄຫມ ແລະ ໃຊ້ອາຫານສຳເລັດຮູບ
- ເຕັກນິກການຜະລິດໝູຄົບວົງຈອນ, ຜະລິດອາຫານສັດ ແລະ ມີຕະລາດ
- ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນ ບໍລິສັດ, ເອກະຊົນ ແລະ ນັກລົງທຶນ/ນັກທຸລະກິດ

ລະບົບການລ້ຽງໝູແບບ ເສດຖະກິດຂະໜາດນ້ອຍ

- ນຳໃຊ້ແນວພັນປັບປຸງ, ມີເຕັກນິກການຈັດການລ້ຽງ, ໃຊ້ອາຫານສຳເລັດຮູບ ແລະ ອາຫານປະສົມເອງ
- ລ້ຽງໝູແບບປະສົມປະສານຫລາຍຊະນິດ: ໝູນ້ອຍ, ໝູຊຸນ ແລະ ໝູແມ່ພັນ

ລະບົບການລ້ຽງໝູຂອງ ຊາວກະສິກອນ

- ລ້ຽງໝູແບບທຳມະຊາດ (ປ່ອຍ, ເຄິ່ງຂັງເຄິ່ງປ່ອຍ ແລະ ແບບມີຮົ້ວກັ້ນໄວ້)
- ແນວພັນພື້ນເມືອງ, ບໍ່ມີການຈັດການໃຫ້ອາຫານ ແລະ ຕິດເຊື້ອພະຍາດ
- ຂາດອາຫານ ແລະ ສານອາຫານ
- ລ້ຽງໝູຈຳນວນນ້ອຍ (2-4 ໂຕ/ຄອບຄົວ) ຕອບສະໜອງໃຫ້ຕະລາສາດບໍ່ໄດ້

3. ສິ່ງທ້າທາຍ, ບັນຫາ ແລະ ໂອກາດໃນການຜະລິດໝູ

ການລ້ຽງໝູຂອງ
ຊາວກະສິກອນ
ຂະໜາດນ້ອຍ?

- ລ້ຽງແບບທຳມະຊາດ (70%)
- ໃຊ້ແນວພັນພື້ນເມືອງ (85%)

ບັນຫາ 1: ຊາວກະສິກອນ?

- ຂໍ້ຈຳກັດດ້ານຄອກລ້ຽງ ແລະ ຈັດການໃຫ້ອາຫານ
- ບໍ່ມີການຄວບຄຸມ ແລະ ປ້ອງກັນພະຍາດ
- ການສະໜອງຕໍ່ຄວາມຕ້ອງການຕະລາສດ

ບັນຫາ 2: ແນວພັນໝູ?

- ການຈະເລີນເຕີບໂຕຕໍ່າ, ນ້ຳມັນສູງ ແລະ ຊາກຕໍ່າ
- ໄລຍະການລ້ຽງດົນນານ 1-1.6 ປີ (ນ້ຳໜັກ 60-70 kg)
- ໝູແມ່ໃຫ້ຜົນຜະລິດນ້ອຍ (5-8 ໂຕ/ແມ່)
- ອັດຕາການຕາຍໝູນ້ອຍສູງ (30-45%)

ໂອກາດ?

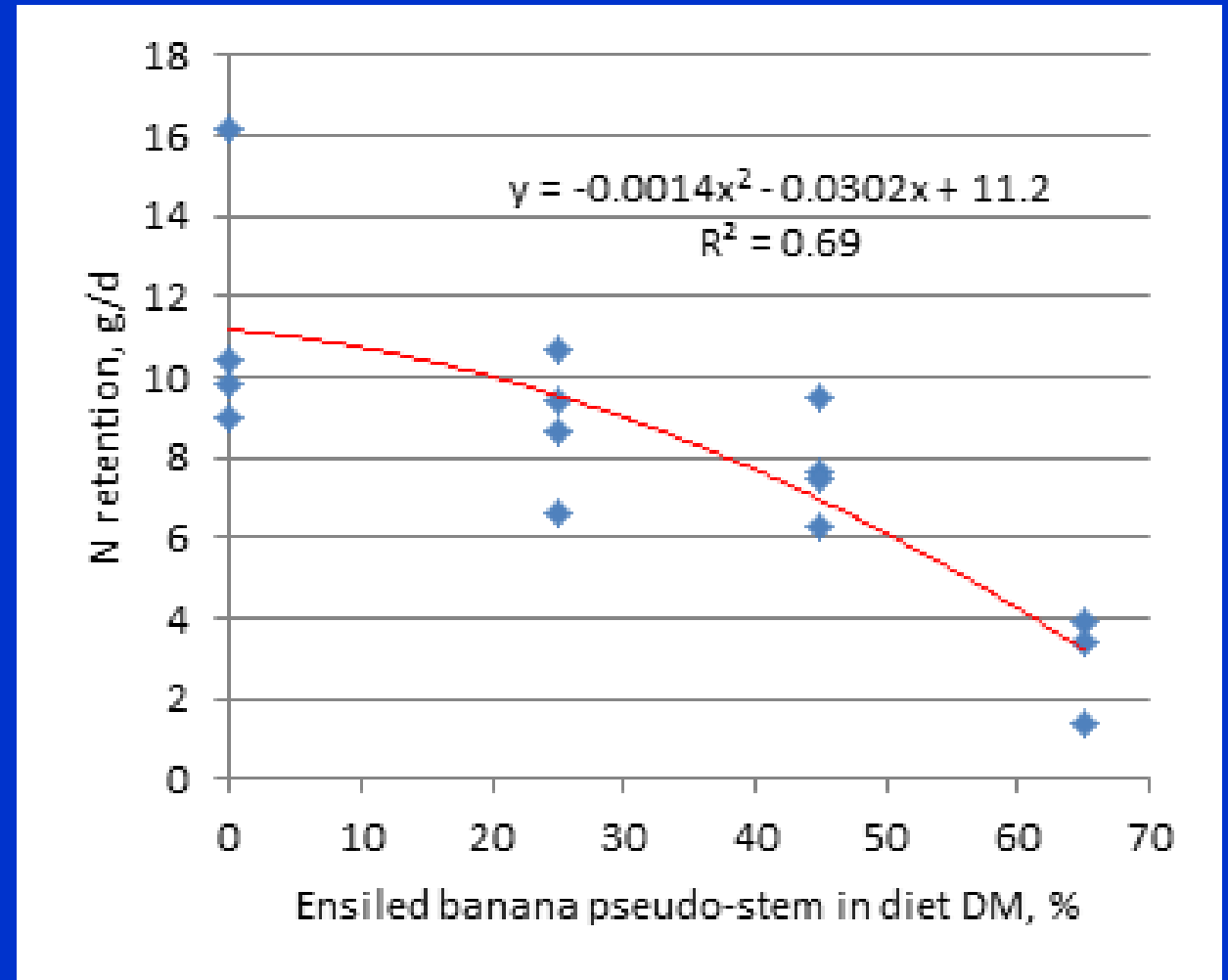
- ພັນພື້ນເມືອງທີ່ນິຍົມບໍລິໂພກ
- ປັບປຸງການໃຫ້ອາຫານ ແລະ ນຳໃຊ້ວັດຖຸດິບອາຫານທ້ອງຖິ່ນ
- ເຕັກນິກການປຸງແຕ່ງອາຫານ ແລະ ລະບົບການຈັດການ
- ເຂົ້າເຖິງຕະລາດສະເພາະ ແລະ ຜູ້ບໍລິໂພກ

4. ການຄົ້ນຄວ້າວັດຖຸດິບອາຫານເປັນອາຫານໜູພື້ນເມືອງ

ການສຶກສາຕົ້ນກ້ວຍຕໍ່ການຍ່ອຍໄດ້ຂອງໝູລາດ

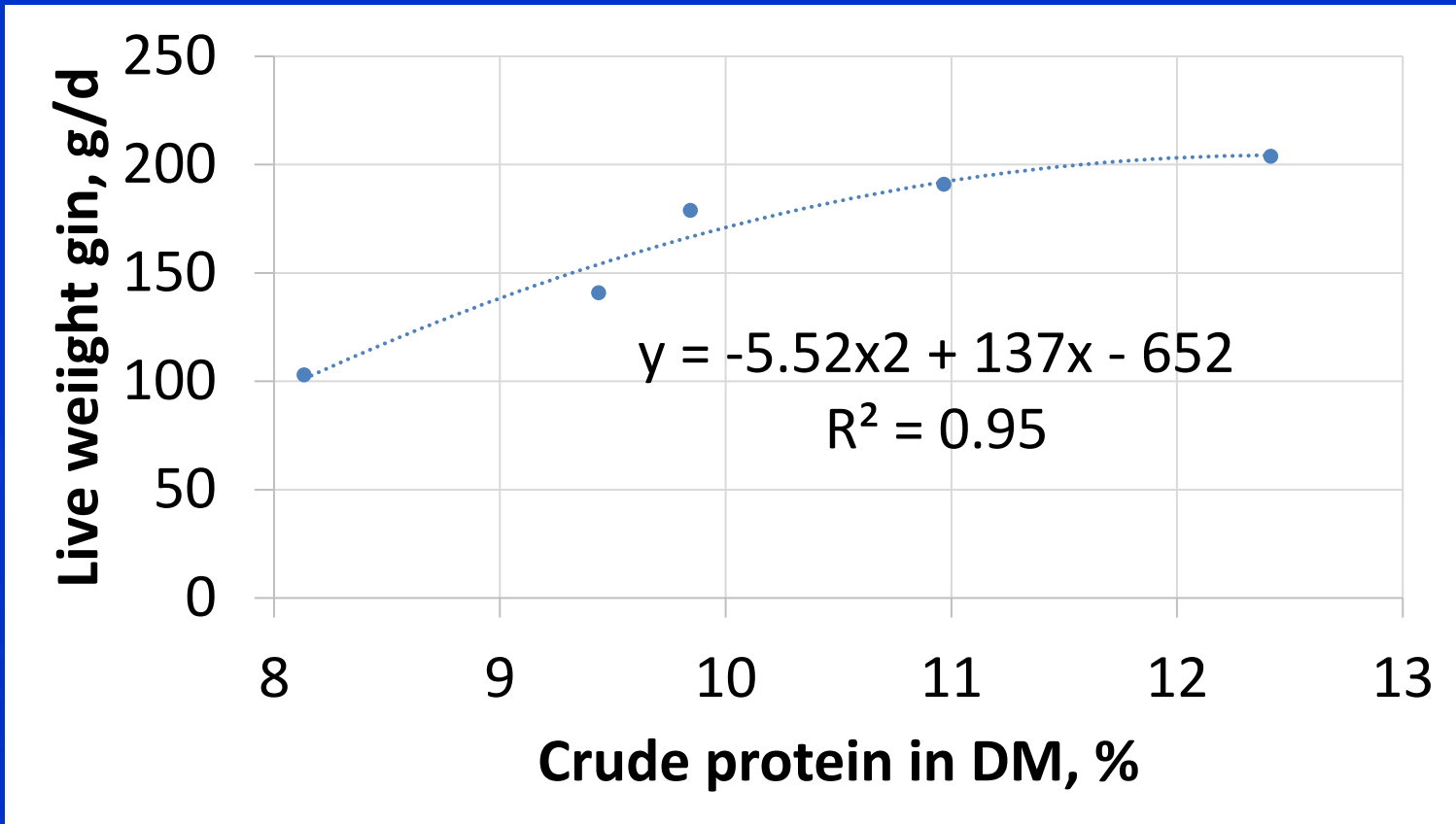
ຕົ້ນກ້ວຍ ເປັນສິ່ງເສດເຫຼືອຈາກກະສິກໍາ ມີອົງປະກອບຂອງນໍ້າຕານ ທີ່ສາມາດເປັນແຫຼ່ງພະລັງງານ, ແຮ່ທາດ ແລະ ມີນໍ້າຫລາຍ ສາມາດໜັກສົດໂດຍບໍ່ໃຊ້ສານເສີມ, ແຕ່ມີທາດຊີ້ນຕໍ່າ ແລະ ເຍື່ອໄຍສູງ

ການສຶກສາບອນໜັກຕໍ່ການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງໝູລາດ

- ບອນ ແມ່ນແຫລ່ງທາດຊີ້ນ ສາມາດທົດແທນກາກຖ້ວເຫລືອງ (ທາດໂປຼຕີນແທ້)
- ການໜັກ ບອນ ແມ່ນກຳຈັດສານຜິດ oxalic acid ແລະ ຖະໜອມອາຫານໄວ້

	Lysine	Meth	Cyst	Met+Cys	Thre
Taro foliage	46.0	14.6	12.2	26.8	49.5
Soybean	63.2	-	-	28.3	38.9

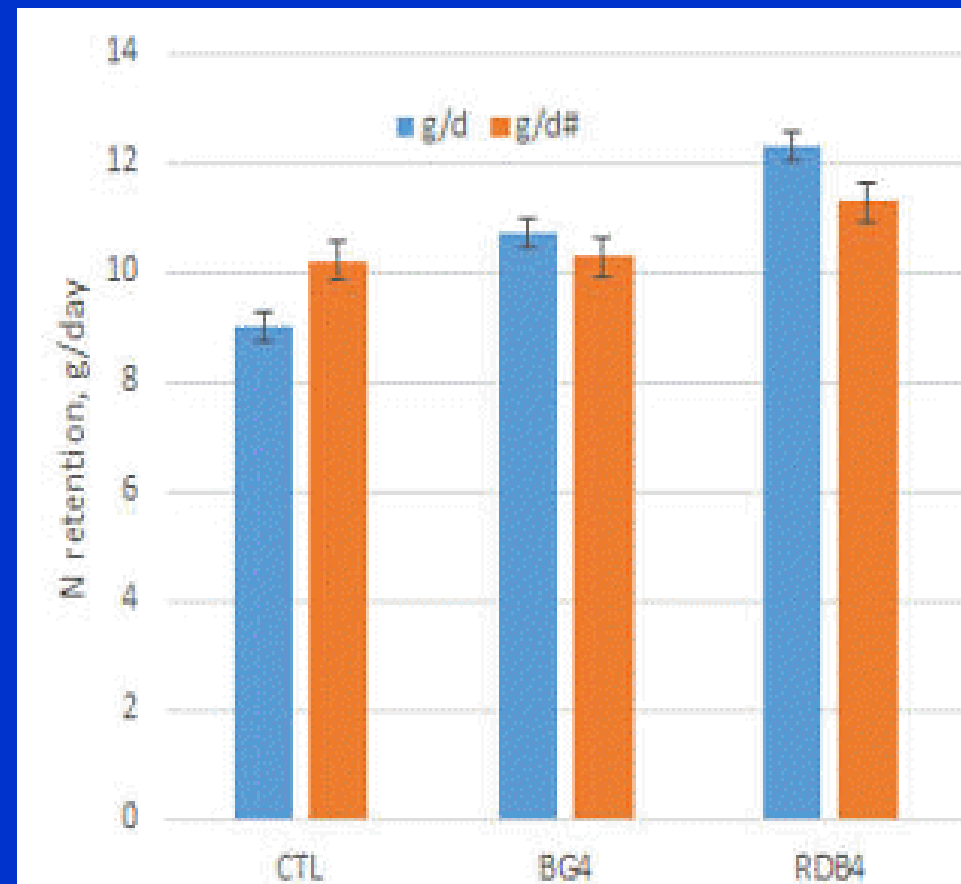

ການສຶກສາກາກເຫລົ້າ ແລະ ກາກເບຍຕໍ່ການຍ່ອຍໄດ້ຂອງໝູລາດ

- ກາກເບຍ ແລະ ກາກເຫລົ້າ ແມ່ນໃຊ້ເປັນອາຫານທາດຊື່ນໃຫ້ແກ່ໝູ
- ເປັນແຫລ່ງພຣີໄບໂອຕິກ (prebiotics), ກະຕຸ້ນການຍ່ອຍໄດ້ຂອງໝູ

	Treatments			SEM	P
	CTL	BG4%	RDB4%		
Dry matter	84.5 ^b	87.5 ^a	89.6 ^a	0.84	<0.001
Crude protein	74.5 ^b	79.1 ^{ab}	81.7 ^a	1.47	0.004
Crude fiber	85.7 ^b	89.9 ^a	91.4 ^a	0.78	<0.001
Organic matter	84.5 ^b	87.6 ^a	89.8 ^a	0.83	<0.001

ການສຶກສາກາກເຫລົ້າ ແລະ ກາກເບຍເປັນສານເສີມຕາການລຽງໝູແມ່ພັນ-ຜະລິດໝູນ້ອຍ

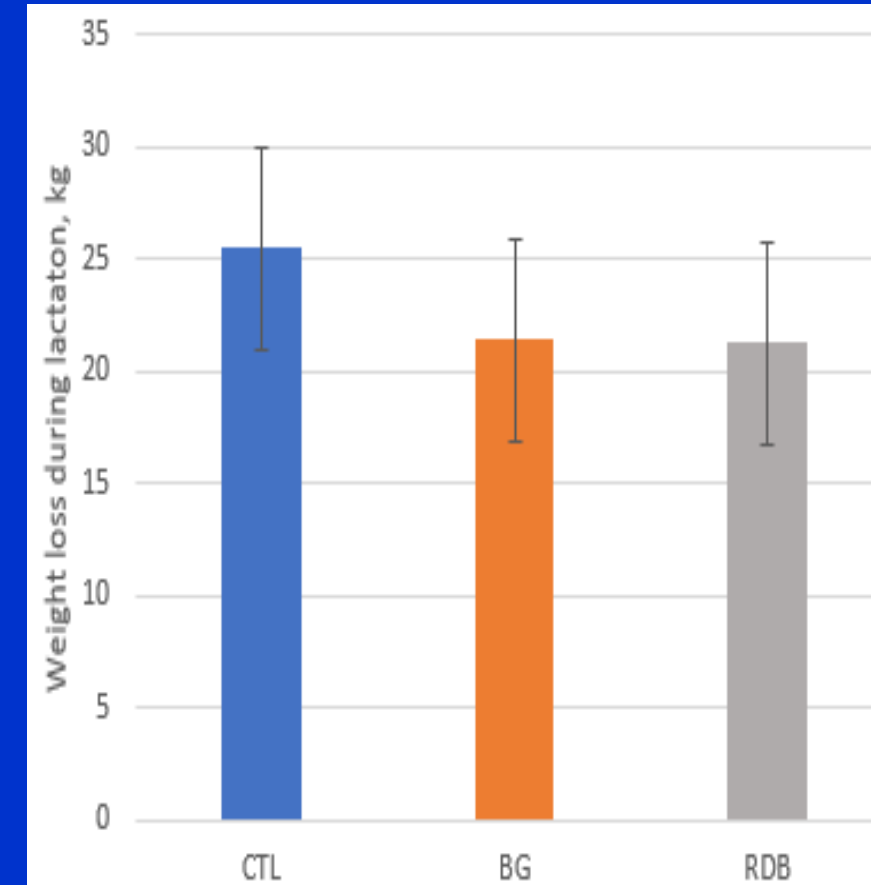
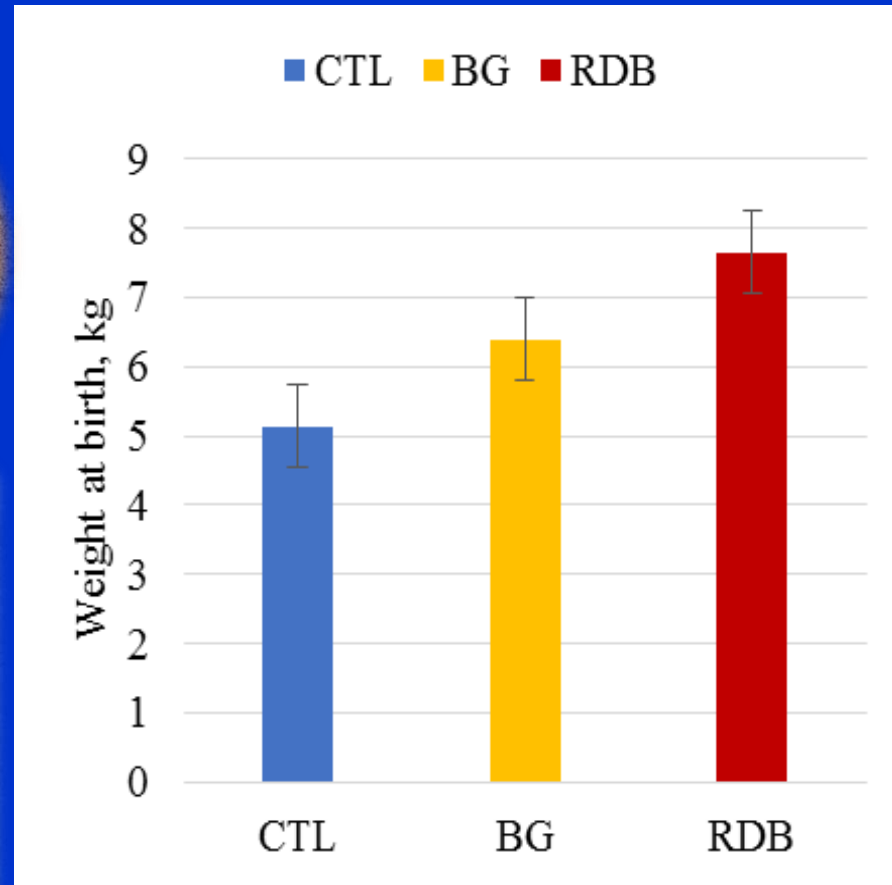
ກາກເຫລົ້າ

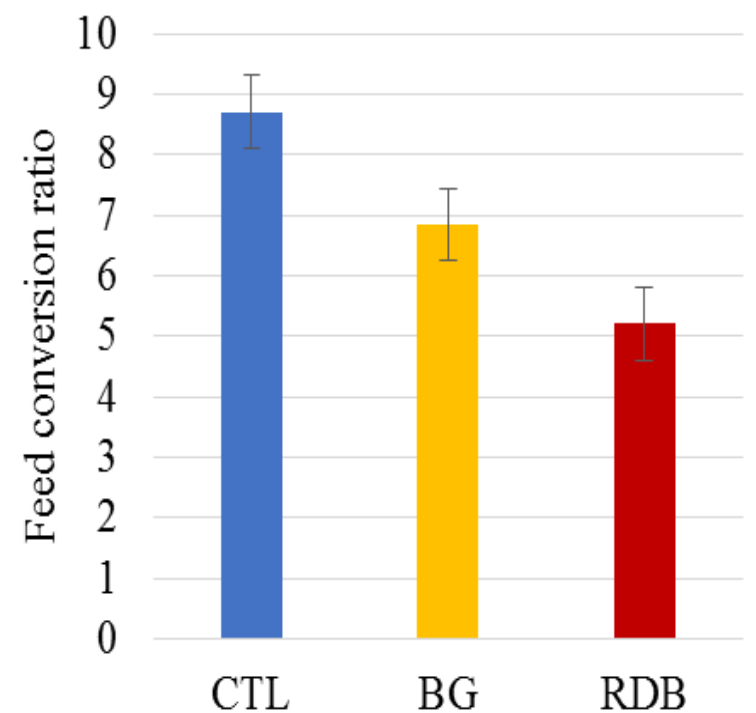
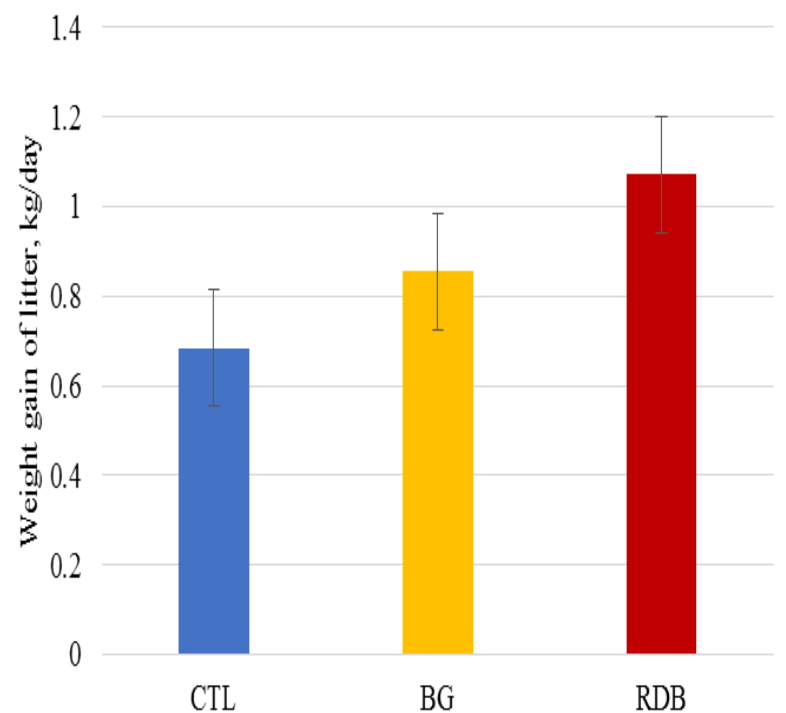
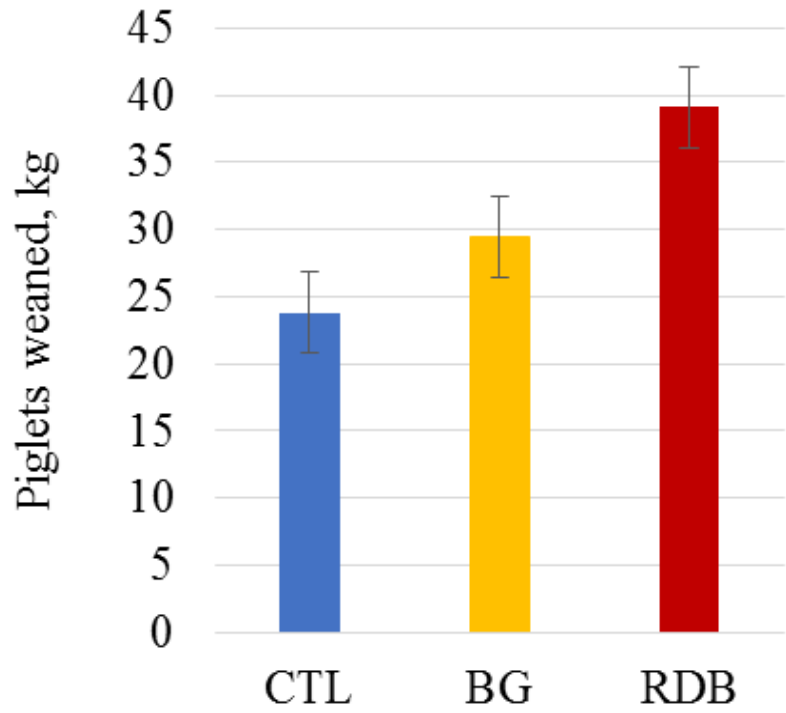
ກາກເບຍ

- ເປັນສິ່ງເສດເຫຼືອຈາກການຜະລິດເບຍ ແລະ ເຫລົ້າທີ່ຜ່ານການໜັກດ້ວຍຢີສ໌
- ເປັນແຫລ່ງທາດຊີ້ນ ມີຄຸນຄ່າສູງ ແລະ ເປັນແຫລ່ງອາມິໂນອາຊິດສໍາລັບໝູ
- β -glucan ໃນກາກເບຍ ແລະ ກາກເຫລົ້າເປັນພຣີໄບໂອຕິກ (Prebiotic)

ຜົນຂອງກາກເຫລົ້າ ແລະ ກາກເບຍ ເປັນສານເສີມຕໍ່ໝູ່ນ້ອຍຢ່ານົມ, ການຈະເລີນເຕີບໂຕ ແລະ ອັດຕາການແລກປ່ຽນອາຫານເປັນຊີ້ນ

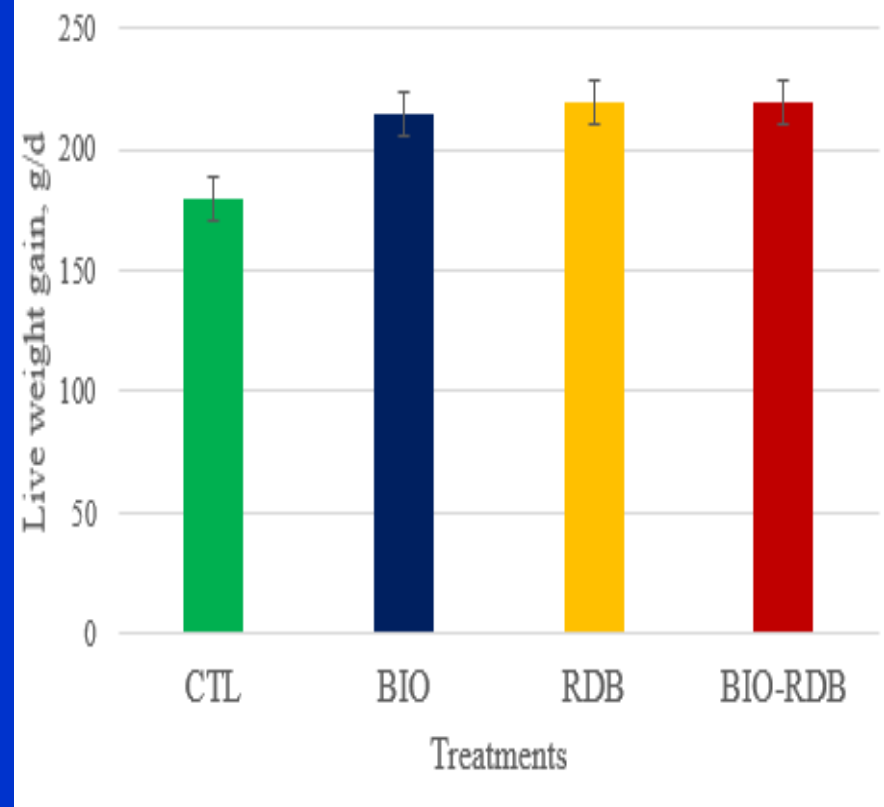

ການສຶກສາແກບເຜົາ (Biochar) ຕໍ່ການການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງໝູລາດ

- ແກບເຜົາ (Biochar) ເປັນເສດເຫລືອຈາກການສີເຂົ້າ ເປັນເຍື່ອໄຍຫຍາບ (carbonization of fibrous), ເຜົາໃນອຸນຫະພູມ > 500 ° C ເພື່ອເຜົາໄຫມ້ນໍ້າມັນ
- ພຣິໄບໂອຕິກ ກະຕຸ້ນການດູດຊຶມສານອາຫານ ແລະ ຈຸລິນຊີໃນລະບົບຍ່ອຍອາຫານ

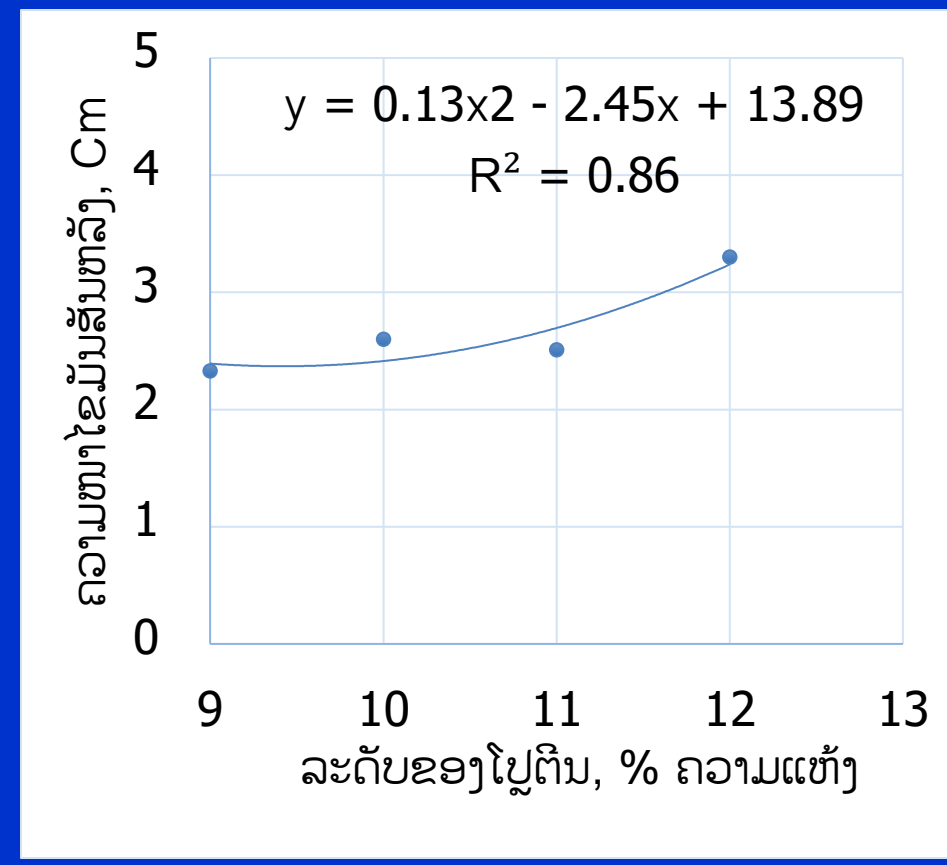
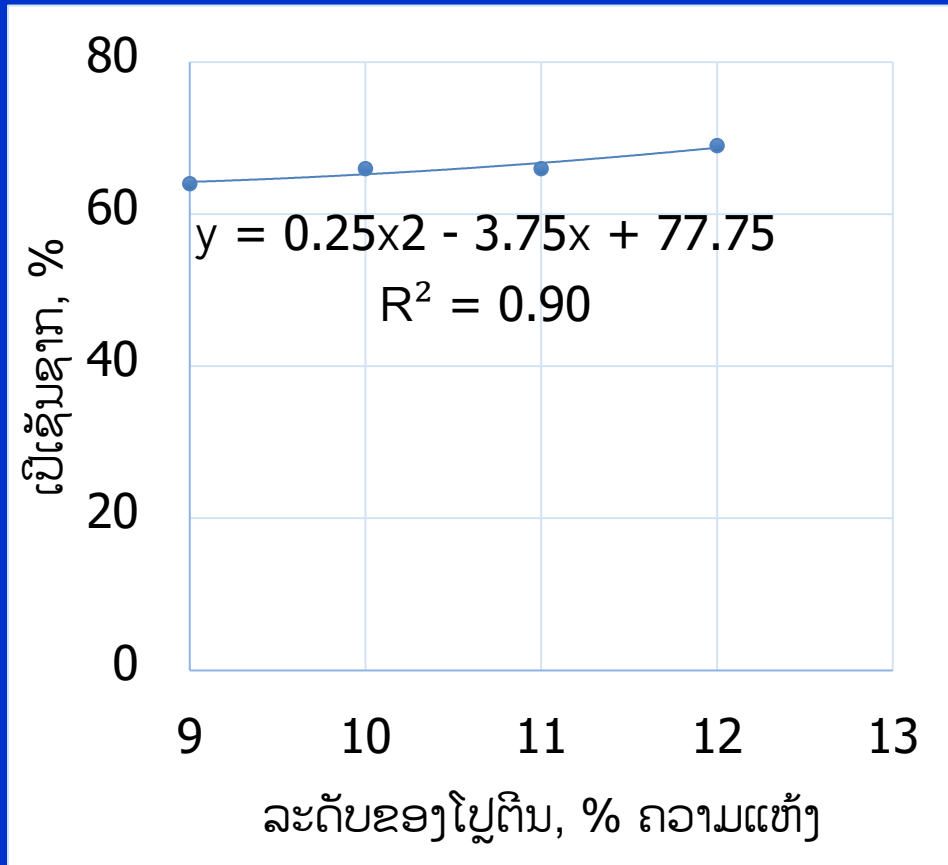
ລາຍການ	Treatments				SEM	p
	CTL	BIO	RDB	BIO+RDB		
Initial weight, kg	15.9	15.8	15.6	16.0	0.62	0.692
Final weight, kg	36.5	40.5	40.1	41.6	1.52	0.423
Daily gain, g/d	179	215	220	220	9.51	0.089
DM intake, g/d	787	850	859	874	41.7	0.58
FCR	4.43 ^b	3.96 ^a	3.89 ^a	4.02 ^a	0.13	0.048

ການສຶກສາການການຈະເລີນເຕີບໂຕ ແລະ ປະລິມານຊາກຂອງໝູລາດ

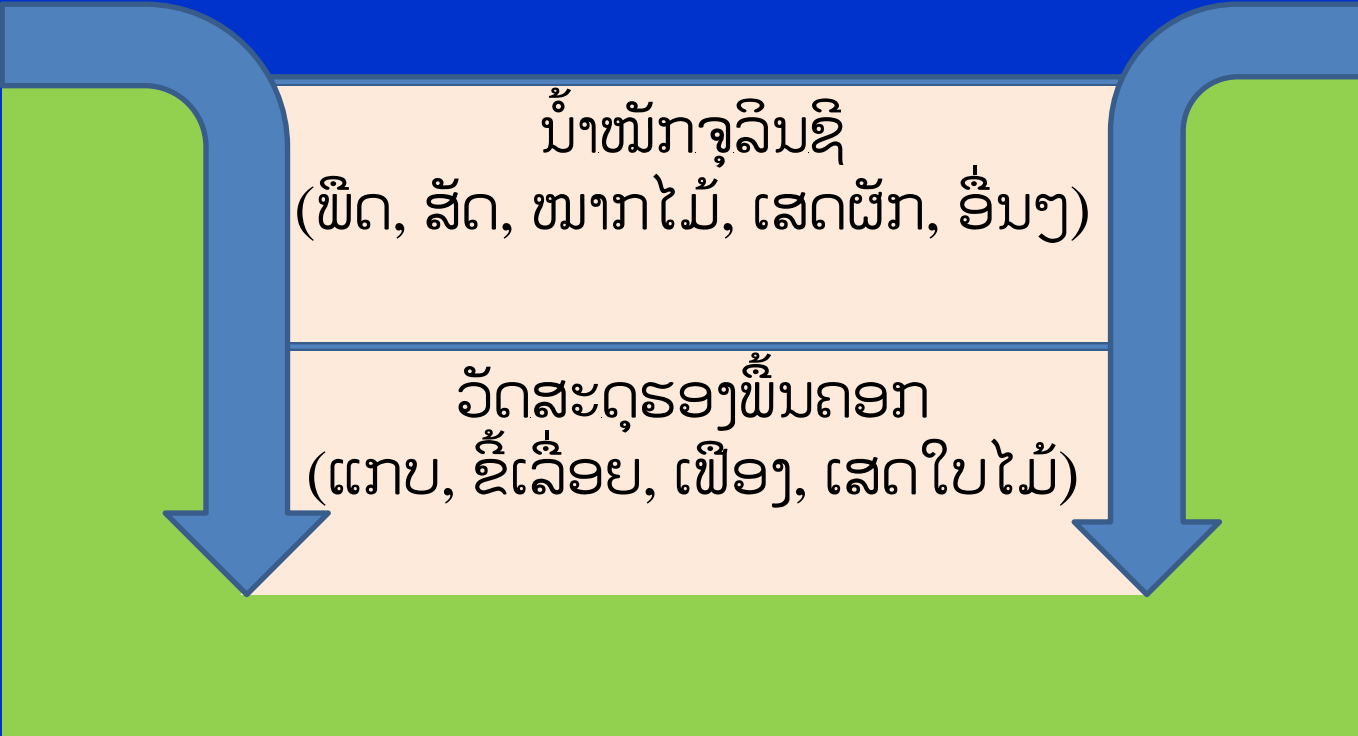

- ໝູລາດຈະມີການຈະເລີນເຕີບໂຕຊ້າ, ຊາກມີໄຂມັນໜາຫຼາຍ ແລະ ນໍ້າໜັກນ້ອຍ ຈຶ່ງເປັນສິ່ງທ້າທາຍໃນການປັບປຸງ ແລະ ພັດທະນາ
- ການເພີ່ມປະສິດທິພາບປະລິມານຊາກ ເປັນທາງເລືອກໃນການປຸງແຕ່ງ, ແປຮູບ ແລະ ປຸງແຕ່ງອາຫານ ເພື່ອສ້າງຜະລິດຕະພັນ, ເພີ່ມມູນຄ່າຂຶ້ນ ແລະ ປອດໄພຕໍ່ຜູ້ບໍລິໂພກ

ທາງເລືອກໃໝ່ຂອງການຄົ້ນຄວ້າລ້ຽງໝູຊຸມ ຊີວະພາບ (ກຳລັງດຳເນີນ)

- ການລ້ຽງໝູແບບທຳມະຊາດ ໂດຍການຂຸດຂຸມລົງໄປໃນດິນ ແລະ ມີວັດສະດຸຮອງພື້ນຄອກພ້ອມໃຊ້ນໍ້າໜັກຈຸລິນຊີຫົດ
- ສຳລັບວັດສະດຸຮອງພື້ນຄອກ ແມ່ນສາມາດນຳໄປໃຊ້ເຮັດຝຸ່ນຊີວະພາບໃນດ້ານການປູກພືດ
- ນໍ້າໜັກຈຸລິນຊີ ແມ່ນຊ່ວຍໃນການກຳຈັດກິ່ນເໝັນ, ຍ່ອຍສະລາຍຝຸ່ນ ແລະ ສຸຂະພາບດີ
- ເປັນມິດກັບສິ່ງແວດລ້ອມ

ສະຫລຸບ

1. ທາງເລືອກໃຫມ່ໃນການຄົ້ນຄວ້າ ການນໍາໃຊ້ແຫລ່ງວັດຖຸດິບອາຫານທ້ອງຖິ່ນ ແມ່ນ ຊ່ວຍປັບປຸງ ແລະ ພັດທະນາລະບົບການລ້ຽງໝູຂອງຊາວກາກະສິກອນ
2. ສ້າງຜົນຕອບແທນ ແລະ ກຸ່ມຄ່າສູງຕໍ່ກັບຊາວກາກະສິກອນຜູ້ທຸກຍາກ ແລະ ຟາມຂອງຊາວກາກະສິກອນຜູ້ລ້ຽງໝູ
3. ວັດຖຸດິບອາຫານທ້ອງຖິ່ນເຊັ່ນ: ພືດສີຂຽວ, ສິ່ງເສດເຫຼືອຈາກກາກະສິກໍາ ແລະ ອຸດສະຫາກໍາ ແມ່ນສາມາດໃຊ້ເປັນອາຫານໝູໄດ້ ແລະ ທົດແທນທາດຊີ້ນ ລວມທັງເປັນສານກະຕຸ້ນໄດ້ຫລາຍກວ່າເຄິ່ງຫນຶ່ງຂອງກາກຖົ່ວເຫຼືອງ ແລະ ປາປິ່ນ

ຂອບໃຈທຸກໜ້າທີ່ທີ່ຮັບຟັງ